

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๗๗/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๖๑/๒๕๖๕

วันที่ ๑๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { นายสนธิญา สวัสดิ์ ผู้ร้อง
พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสนธิญา สวัสดิ์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสนธิญา สวัสดิ์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องยื่นหนังสือร้องเรียน ฉบับลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ขอให้สอบสวนกรณีพลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส (ผู้ถูกร้อง) ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและกระทำความผิดกฎหมาย และยื่นหนังสือร้องเรียน ฉบับลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ ต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอให้ตรวจสอบว่าผู้ถูกร้องมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๘) หรือไม่ การที่ผู้ร้องยื่นหนังสือร้องเรียนดังกล่าว ทำให้ผู้ถูกร้องเป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องเป็นคดีอาญาต่อศาลแขวงดุสิต ข้อหาความผิดต่อเจ้าพนักงานและหมิ่นประมาท ศาลแขวงดุสิตมีคำพิพากษาลงโทษผู้ร้อง คดีไม่มีการอุทธรณ์ และผู้ถูกร้องฟ้องผู้ร้องเป็นคดีแพ่งเรียกค่าเสียหาย คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการยื่นหนังสือร้องเรียนดังกล่าวเนื่องจากประชาชนขอให้ผู้ร้องตรวจสอบการกระทำ

- ๒ -

ของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นเรื่องที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ทั่วไป เป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การที่ผู้ถูกร้องยื่นฟ้องผู้ร้องทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ (๑)(๒) และมาตรา ๕๐

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากผู้ถูกร้องยื่นฟ้องคดีดังกล่าวในฐานะส่วนตัวและฐานะประชาชนผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามกฎหมายกรณีมิใช่การละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่เกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐ

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องในการยื่นฟ้องผู้ร้องทั้งคดีอาญาและคดีแพ่ง เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ (๑)(๒) และมาตรา ๕๐

๒. พิจารณาวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้ถูกร้องซึ่งเคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการว่ามีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการที่ผู้ถูกร้องยังคงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการกระทำที่ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๘) หรือไม่

๓. มีคำสั่งให้การดำเนินการต่าง ๆ ของผู้ถูกร้องที่มีต่อผู้ร้องยุติไปก่อนจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย รวมทั้งมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องยุติการปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมด

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจ

หลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองคุ้มครองไว้จากการที่ผู้ถูกร้องใช้สิทธิฟ้องผู้ร้อง ทั้งคดีอาญาและคดีแพ่ง สืบเนื่องจากการที่ผู้ร้องใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทำหนังสือร้องเรียนให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่ถูกร้องในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องใช้สิทธิฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยในคดีอาญาฐานความผิดต่อเจ้าพนักงานและหมิ่นประมาท ซึ่งการยื่นฟ้องคดีดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิทางศาลของบุคคลไม่ได้เกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ ไม่ต้องด้วย

- ๔ -

หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ส่วนการที่ผู้ร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ามีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๘) หรือไม่ นั้น เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ บัญญัติกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

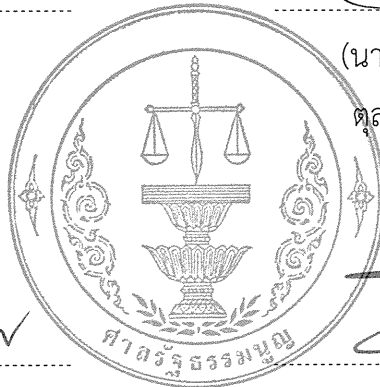
(คำสั่งที่ ๗๗/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนถล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ